

Psykisk (o)hälsa hos personer med intellektuell funktionsnedsättning

Innehåll

Sammanfattning	2
Projektledningens förslag	2
Bakgrund	3
Personer inom kansliet som medverkat till förstudien	3
Kontakt med externa sakkunniga under förstudien	3
Vilka ska använda de resultat som kommer fram i SBU:s produkt?	3
Definitioner och begrepp	4
Syfte	4
Metod	4
Frågeställningar	4
Inklusionskriterier	5
Exklusionskriterier	6
Litteratursökning	7
Resultat av litteratursökning samt relevansgranskning	8
Litteratursökning	8
Relevansgranskning	8
Inkluderade systematiska översikter	8
Slutsats	12

Sammanfattning

Myndigheten för delaktighet har vänt sig till Statens beredning för medicinsk och social utvärdering för en genomgång av det vetenskapliga kunskapsläget när det gäller personer med psykisk ohälsa och intellektuell funktionsnedsättning. Detta sker genom denna förstudie.

Sammanlagt bedömdes 41 systematiska översikter som relevanta [1–41]. Resultaten i förstudien baseras på systematiska översikter publicerade mellan 2019–2021.

De flesta systematiska översikter som identifierades hade utvärderat effekt av psykologiska behandlingar [1–34]. Sju systematiska översikter [35–41] hade utvärderat insatser av psykosocial karaktär. Inga systematiska översikter som omfattade frågeställningar om upplevelser eller erfarenhet identifierades.

Det finns således systematiska översikter som omfattar frågeställningarna

- Vilka psykologiska behandlingar har, ensamt eller i kombination med läkemedel för psykiska besvär, effekt för personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning för att förebygga eller behandla psykisk ohälsa?
- Vilka psykosociala insatser har effekt för personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning för att ge praktiskt och socialt stöd vid psykisk ohälsa, eller förebygga psykisk ohälsa?

Det saknas systematiska översikter som omfattar frågeställningarna

- Vilka upplevelser och erfarenheter har personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning av psykologiska behandlingar som syftar till att förebygga eller behandla psykisk ohälsa?
- Vilka upplevelser och erfarenheter har personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning av psykosociala insatser som syftar till att ge praktiskt och socialt stöd vid psykisk ohälsa, eller förebygga psykisk ohälsa?

Eftersom litteratursökningen i en förstudie inte är uttömmande kan en mer omfattande litteratursökning identifiera fler systematiska översikter.

De systematiska översikterna är inte granskade när det gäller risken för bias¹ eller tillförlitlighet² till resultaten i dem.

Projektledningens förslag

Förstudien utgör slutprodukt.

---

¹ Bedömning av risk för bias betyder att risken för att ett resultat har snedvridits bedöms. Ett snedvridit resultat kan vara missvisande och leda till fel slutsatser.

² Giltigheten hos ett sammanvägt forskningsresultat (evidens).

Bakgrund

Myndigheten för delaktighet (MFD) har vänt sig till Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) för en genomgång av det vetenskapliga kunskapsläget när det gäller personer med psykisk ohälsa och intellektuell funktionsnedsättning.

MFD har valt att lyfta situationen för personer med intellektuell funktionsnedsättning i sitt bidrag till arbetet med att ta fram en ny strategi för psykisk hälsa och suicidprevention³. MFD kommer att uppmärksamma situationen och livsvillkoren för personer med intellektuell funktionsnedsättning i flera kommande undersökningar och som en del av detta arbete har myndigheten vänt sig till SBU.

Genomgång av det vetenskapliga kunskapsläget kommer att ske genom en förstudie. Målsättningen med förstudien är att ge MFD en översiktlig bild av det vetenskapliga kunskapsläget utifrån systematiska översikter. Förstudien kommer att vara en slutprodukt.

Personer inom kansliet som medverkat till förstudien

Susanna Larsson Tholén, Projektledare
Marit Grönberg Eskel, Bitr. projektledare
Klas Moberg, Informationsspecialist
Maria Ahlberg, Projektedministratör
Ansvarig avdelningschef: Sofia Tranaeus

Kontakt med externa sakkunniga under förstudien

Lena Nylander (Svenska psykiatriska föreningen)
Svenska Down föreningen
FUB - För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning

Vilka ska använda de resultat som kommer fram i SBU:s produkt?

Myndigheten för delaktighet (MFD) kommer att uppmärksamma situationen och livsvillkoren för personer med intellektuell funktionsnedsättning i flera kommande undersökningar. Bland annat genom att titta på hur målet om delaktighet följs upp i individuella stöd samt genom att ta fram metoder för att följa levnadsvillkoren i gruppen.

MFD vill att situationen för personer med psykisk ohälsa ska uppmärksammas i arbetet med den nya nationella strategin. En forskningsöversikt från SBU är därför ett underlag som kan bidra till det arbetet och ge en bild av vilken kunskap som finns på området.

Vidare planerar MFD att genomföra studier och så småningom insatser för att främja psykiskt välmående och delaktighet hos gruppen. Konkret kan det till exempel komma att utmynna i stödmaterial för personal på särskilda boenden, inom daglig verksamhet eller i gymnasiesärskolan.

---

³ Arbetet leds och samordnas av Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. SBU och MFD är två av de 25 myndigheter som ingår i uppdraget.

Sammanfattningsvis kommer denna förstudie att ge MFD ökad kunskap om forskningsläget och bidra med detsamma till arbetet med strategin som leds av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten.

Definitioner och begrepp

Se bilaga 1.

Syfte

Fastställa om det finns systematisk(a) översikt(er) som omfattar området.

Metod

För att avgöra vilken forskningslitteratur som är relevant har frågeställningar samt urvalskriterier preciserats.

Urvalskriterierna uttrycks i inklusions- och exklusionskriterier enligt PICO-samt SPICE-modellerna. PICO (på svenska: Population, Insats, Jämförelse, Utfall) används för att strukturera frågor om *effekter* av insatser, medan SPICE strukturerar frågor som avser *upplevelser och erfarenheter* av insatser. SPICE består av fem komponenter (på svenska: Sammanhang, Perspektiv, Insats, Jämförelse och Utvärdering). Förutom dessa områden preciseras också vilken typ av studier (studiedesign), som litteratursökningen avser samt vilken tidsperiod som är relevant att söka litteratur från.

En litteratursökning genomförs med utgångspunkt från urvalskriterierna med syfte att fånga relevant internationell och nationell litteratur.

Granskning avseende relevans sker därefter i förhållande till inklusions- och exklusionskriterier samt frågeställningar. I det fall en studie bedöms uppfylla och besvara dessa är den relevant.

Identifierade relevanta systematiska översikterna granskas inte när det gäller risken för bias⁴ eller tillförlitlighet⁵ till resultaten i dem.

Frågeställningar

1. Vilka psykologiska behandlingar har, ensamt eller i kombination med läkemedel för psykiska besvär, effekt för vuxna personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning för att förebygga eller behandla psykisk ohälsa?
2. Vilka psykosociala insatser har effekt för personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning för att ge praktiskt och socialt stöd vid psykisk ohälsa, eller förebygga psykisk ohälsa?
3. Vilka upplevelser och erfarenheter har personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning av psykologiska behandlingar som syftar till att förebygga eller behandla psykisk ohälsa?

---

⁴ Bedömning av risk för bias betyder att risken för att ett resultat har snedvridits bedöms. Ett snedvridit resultat kan vara missvisande och leda till fel slutsatser.

⁵ Giltigheten hos ett sammanvägt forskningsresultat (evidens).

4. Vilka upplevelser och erfarenheter har personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning av psykosociala insatser som syftar till att ge praktiskt och socialt stöd vid psykisk ohälsa, eller förebygga psykisk ohälsa?

Inklusionskriterier

Setting/Sammanhang

Inga restriktioner. Exv. vård inklusive habilitering, omsorg och stöd, utbildning, hemliv, arbetsliv.

Population

Personer med intellektuell funktionsnedsättning ≥ 12 år.

Med intellektuell funktionsnedsättning avses en utvecklingsavvikelse som har sin begynnelse under utvecklingsperioden och inkluderar både intellektuella och adaptiva funktionssvårigheter inom de kognitiva, sociala och praktiska domänerna (MINI-D 5).

Utvecklingsavvikelsen kan vara en följd av ett eller flera av nedanstående tillstånd, diagnoser eller skador:

- psykisk utvecklingsstörning (ICD-10-SE ⁶F70-F79)
- störningar av psykisk utveckling (ICD-10-SE F80-F89)
- autism (MINI-D 5 5:299.00)
- beteendestörningar och emotionella störningar med debut vanligen under barndom och ungdomstid (ICD-10-SE F90-F98)
- medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser (ICD-10-SE Q00–Q99, såsom Downs syndrom)
- förvärvad hjärnskada i barndomen (≤ 12 år) (ICD-10-SE S00-99)
- cerebral pares (ICD-10-SE G80)

Funktionssvårigheterna relateras till psykiska kroppsfuntioner (ICF b110-189), samt de beskrivningar som finns i MINI-D 5 om funktionsförmåga, funktionssvårigheter och stödbehov. De skall vara i en omfattning som återkommande påverkar, eller kan antas påverka, förmåga till aktivitet och delaktighet inom ett flertal olika områden (se ICF d110-d999).

Insats

Psykologiska behandlingar som syftar till att förebygga uppkomst respektive behandla förekomst av psykisk ohälsa i form av psykiska besvär och psykiska sjukdomar och syndrom.

Exempel

Psykoterapi, Psykodynamisk terapi, Kognitiv beteendeterapi, Beteendeterapi, Acceptance and commitment therapy, Tillämpad beteendeterapi, Tillämpad beteendeanalys.

Andra närliggande behandlingar

Ljusterapi, Fysisk träning, Sömnräning

---

⁶ Internationell statistisk klassifikation av sjukdomar och relaterade hälsoproblem – Systematisk förteckning, svensk version 2018 (ICD-10-SE). Socialstyrelsen. ISBN 978-91-7555-542-3.

Psykosociala insatser som syftar till att förebygga uppkomst respektive ge praktiskt och socialt stöd vid psykisk ohälsa i form av psykiska besvär och psykiska sjukdomar och syndrom.

Exempel

Boendestöd, social skills, självständighetsträning, socialpedagogisk behandlingsmodell, ledsagarstöd, psykoedukativa insatser, familjeinriktade insatser, dagverksamhet

Jämförelse

Inga behandlingar eller insatser

Olika typer av psykologiska behandlingar eller psykosociala insatser.

Psykologiska behandlingar eller psykosociala insatser riktade till en målgrupp utan intellektuell funktionsnedsättning.

Olika typer av läkemedel ensamt eller i kombination med psykologisk behandling eller psykosocial insats.

Utfall

Psykisk ohälsa, psykiska besvär och psykiska sjukdomar och syndrom.

Exempel

Depression, ångest, utåtagerande beteende, aggression, oro, skin picking, sömnsvårigheter, ätstörningar, social tillbakadragenhet, självskadebeteende.

Utvärdering/Evaluation

Egen upplevelse eller erfarenhet av psykologiska behandlingar eller psykosociala insatser

Språk och publiceringsformat

Forskningslitteratur publicerad i vetenskapliga tidskrifter (peer-reviewed) på engelska, svenska, danska, norska inkluderas.

Tidsperiod

Forskningslitteratur publicerad fram till 2021 inkluderas.

Studiedesign

Systematiska översikter

Exklusionskriterier

Population

Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar enligt ICD 10-SE F00-F69 som kan ge upphov till funktionsnedsättning kopplad till psykiska kroppsfunktioner och som omfattar de kognitiva, sociala och praktiska domänerna, exv.

- psykiska störningar kopplade till användning av alkohol och andra psykoaktiva substanser (ICD-10-SE F10-F19),
- schizofreni, schizotypa störningar och vanföreställningssyndrom (ICD-10-SE F20-F29)

Flerfunktionsnedsättning⁷

Insats

Farmakologiska och medicinska insatser som studerats enskilt.

Studiedesign

Primärstudier

Litteratursökning

Projektets informationsspecialist utformade och genomförde litteratursökningarna i samråd med projektledarna. I sökstrategierna användes söktermer för de två övergripande populationerna (psykisk ohälsa ; intellektuell funktionsnedsättning) och interventionen hämtade från databasernas olika ämnesordlistor tillsammans med söktermer som förekommer i abstrakt och artikeltitlar. Sökningen avgränsades till systematiska översikter som publicerats från år 2000 och framåt. De slutgiltiga litteratursökningarna genomfördes i november 2021. Sökstrategin återfinns i sin helhet i Bilaga 2. Sökningarna utfördes primärt i följande internationella databaser:

- Academic Search Premier (EBSCO)
- Campbell Systematic Reviews
- CINAHL (EBSCO)
- Cochrane Library (Wiley)
- Epistemonikos
- International HTA database (International Network of Agencies for Health Technology Assessment)
- KSR Evidence (Kleijnen Systematic Reviews Ltd)
- Medline (Ovid)
- PsycINFO (EBSCO)
- Scopus (Elsevier)

Dessutom söktes PROSPERO (Centre for Reviews and Dissemination) för att kontrollera om det fanns relevanta pågående systematiska översikter.

Sökningarna kompletterades med litteratur som identifierats i referenslistor från publicerade artiklar. Sökresultaten från samtliga databaser har importerats till EndNote 20⁸ där dubletter har rensats bort⁹.

---

⁷ Med flerfunktionsnedsättning avses en kombination av omfattande intellektuell och motorisk funktionsnedsättning som orsakar stora kommunikationssvårigheter och oförmåga att själv tillgodose grundläggande behov. Funktionsnedsättningens grad kan anges med hänvisning till klassifikationer såsom DSM-5 och Gross Motor Function Classification System (GMFCS) (<https://termbank.socialstyrelsen.se/?TermId=827&SrcLang=sv>)

⁸ The EndNote Team. EndNote 20. Philadelphia, PA: Clarivate; 2013.

⁹ Bramer WM, Giustini D, de Jonge GB, Holland L, Bekhuis T. De-duplication of database search results for systematic reviews in EndNote. *J Med Libr Assoc.* 2016;104(3):240-3. Available from: <https://doi.org/10.3163/1536-5050.104.3.014>.

Resultat av litteratursökning samt relevansgranskning

Litteratursökning

Antalet träffar efter dubblettkontroll var 1 612 referenser. Antal träffar per databas finns presenterat i bilaga 3. Av dessa 1 612 var 12 publicerade mellan 1994–1999, 64 publicerade mellan 2000–2004, 163 mellan 2005–2009, 353 mellan 2010–2014, och 1 020 mellan 2015–2021.

Relevansgranskning

Referenser publicerade mellan 2015–2021 (1 020) granskades med avseende på relevans. Granskningen gällde abstrakt, titel och nyckelord. Projektledare 1 granskade referenser publicerade mellan 2015–2018, och projektledare 2 referenser publicerade 2019 och framåt. Av de 1 020 referenserna bedömdes 167 som möjligt relevanta. Av dessa 167 referenser granskades de som publicerats 2019–2021 (102) i fulltext. Äldre systematiska översikter än så kan antas kräva en uppdatering då fler primärstudier kan ha tillkommit. De systematiska översikter som publicerats mellan 2015–2018 finns i bilaga 4.

Projektledare 1 och 2 läste vardera 51 av de 102 referenserna i fulltext. Sammanlagt bedömdes 41 systematiska översikter uppfylla inklusionskriterier, se avsnitt *Inkluderade systematiska översikter* nedan. De systematiska översiktarna presenteras i förhållande till respektive frågeställning i tabell 1. Övriga 61 exkluderades (se bilaga 5).

De flesta systematiska översikter som identifierades hade utvärderat effekt av psykologiska behandlingar (34), och sju hade utvärderat insatser av psykosocial karaktär. Inga relevanta systematiska översikter som omfattade frågeställningarna om upplevelser eller erfarenhet identifierades. Eftersom litteratursökningen i en förstudie inte är uttömmande kan en mer omfattande litteratursökning identifiera fler systematiska översikter.

Inkluderade systematiska översikter

1. Bellemans, T., et al., *Psychomotor therapy targeting anger and aggressive behaviour in individuals with mild or borderline intellectual disabilities: A systematic review*. Journal of Intellectual and Developmental Disability, 2019. **44**(1): p. 121-130.
2. Benevides, T.W., et al., *Interventions to address health outcomes among autistic adults: A systematic review*. Autism, 2020. **24**(6): p. 1345-1359.
3. Bourne, J., et al., *A systematic review of community psychosocial group interventions for adults with intellectual disabilities and mental health conditions*. Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities, 2021. **1**: p. 01.
4. Bruinsma, E., et al., *Non-pharmacological interventions for challenging behaviours of adults with intellectual disabilities: A meta-analysis*. Journal of Intellectual Disability Research, 2020. **64**(8): p. 561-578.
5. Byrne, G., *A Systematic Review of Treatment Interventions for Individuals With Intellectual Disability and Trauma Symptoms: A Review of the Recent Literature*. Trauma Violence & Abuse, 2020: p. 1524838020960219.

6. Cameron, L.A., et al., *Psychological interventions for depression in children and young people with an intellectual disability and/or autism: systematic review*. British Journal of Psychiatry, 2020: p. 1-10.
7. Correll, C.U., et al., *Efficacy and acceptability of pharmacological, psychosocial, and brain stimulation interventions in children and adolescents with mental disorders: an umbrella review*. World Psychiatry, 2021. **20**(2): p. 244-275.
8. Dickson, K.S., et al., *Correction to: A Systematic Review of Mental Health Interventions for ASD: Characterizing Interventions, Intervention Adaptations, and Implementation Outcomes*. Administration & Policy in Mental Health, 2021. **48**(5): p. 884-908.
9. Egan, M., et al., *Interventions to improve sleep for individuals with Angelman syndrome: A systematic review*. Research in Developmental Disabilities, 2020. **97**: p. 103554.
10. Elliott, S.J., et al., *Behavioural and cognitive behavioural therapy for obsessive compulsive disorder (OCD) in individuals with autism spectrum disorder (ASD)*. Cochrane Database of Systematic Reviews, 2021. **9**: p. CD013173.
11. Gassner, L., M. Geretsegger, and J. Mayer-Ferbas, *Effectiveness of music therapy for autism spectrum disorder, dementia, depression, insomnia and schizophrenia: update of systematic reviews*. European Journal of Public Health, 2021. **1**: p. 01.
12. Hartley, M., D. Dorstyn, and C. Due, *Mindfulness for Children and Adults with Autism Spectrum Disorder and Their Caregivers: A Meta-analysis*. Journal of Autism & Developmental Disorders, 2019. **49**(10): p. 4306-4319.
13. Himmerich, J., *Psychodynamic psychotherapy in severe and profound intellectual disability*. Advances in Mental Health and Intellectual Disabilities, 2020. **14**(3): p. 45-60.
14. Im, D.S., *Treatment of Aggression in Adults with Autism Spectrum Disorder: A Review*. Harvard Review of Psychiatry, 2021. **29**(1): p. 35-80.
15. Keesler, J.M., *Trauma-Specific Treatment for Individuals With Intellectual and Developmental Disabilities: A Review of the Literature From 2008 to 2018*. Journal of Policy & Practice in Intellectual Disabilities, 2020. **17**(4): p. 332-345.
16. Lake, J.K., et al., *Considering efficacy and effectiveness trials of cognitive behavioral therapy among youth with autism: A systematic review*. Autism, 2020. **24**(7): p. 1590-1606.
17. Menezes, M., et al., *Treatment of Depression in Individuals with Autism Spectrum Disorder: A Systematic Review*. Research in Autism Spectrum Disorders, 2020. **78**.
18. Millman, L.S.M., et al., *Towards a neurocognitive approach to dance movement therapy for mental health: A systematic review*. Clinical Psychology & Psychotherapy, 2021. **28**(1): p. 24-38.
19. Oates, L.L., et al., *Behavioural activation treatment for depression in individuals with neurological conditions: a systematic review*. Clinical Rehabilitation, 2020. **34**(3): p. 310-319.
20. Oudshoorn, C.E.M., et al., *Psychological eHealth interventions for people with intellectual disabilities: A scoping review*. Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities, 2021. **34**(4): p. 950-972.

21. Patterson, C.W., J. Williams, and R. Jones, *Third-wave therapies and adults with intellectual disabilities: A systematic review*. Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities, 2019. **32**(6): p. 1295-1309.
22. Perihan, C., A. Bicer, and J. Bocanegra, *Assessment and Treatment of Anxiety in Children with Autism Spectrum Disorder in School Settings: A Systematic Review and Meta-Analysis*. School Mental Health, 2021: p. 1-12.
23. Perihan, C., et al., *Effects of Cognitive Behavioral Therapy for Reducing Anxiety in Children with High Functioning ASD: A Systematic Review and Meta-Analysis*. Journal of Autism & Developmental Disorders, 2020. **50**(6): p. 1958-1972.
24. Rana, M., S. Kothare, and W. DeBassio, *The assessment and treatment of sleep abnormalities in children and adolescents with autism spectrum disorder: A review*. Journal of the Canadian Academy of Child and Adolescent Psychiatry / Journal de l'Académie canadienne de psychiatrie de l'enfant et de l'adolescent, 2021. **30**(1): p. 25-35.
25. Rumball, F., *A systematic review of the assessment and treatment of posttraumatic stress disorder in individuals with autism spectrum disorders*. Review Journal of Autism and Developmental Disorders, 2019. **6**(3): p. 294-324.
26. Shanahan, P.J., et al., *Interventions for sleep difficulties in adults with an intellectual disability: a systematic review*. Journal of Intellectual Disability Research, 2019. **63**(5): p. 372-385.
27. Sharma, S., et al., *Cognitive behavioural therapy for anxiety in children and young people on the autism spectrum: a systematic review and meta-analysis*. BMC psychology, 2021. **9**(1): p. 151.
28. Slaughter, A.M., et al., *Where should we go from here? Identified gaps in the literature in psychosocial interventions for youth with autism spectrum disorder and comorbid anxiety*. Children's Health Care, 2020. **49**(4): p. 435-471.
29. Smith, A.N., et al., *Eye movement desensitisation and reprocessing therapy for people with intellectual disability in the treatment of emotional trauma and post traumatic stress disorder: A scoping review*. Journal of Mental Health Research in Intellectual Disabilities, 2021. **14**(3): p. 237-284.
30. St John, L., G. Borschneck, and J. Cairney, *A Systematic Review and Meta-Analysis Examining the Effect of Exercise on Individuals With Intellectual Disability*. American Journal on Intellectual & Developmental Disabilities, 2020. **125**(4): p. 274-286.
31. Suarez-Iglesias, D., et al., *Effects of Videogaming on the Physical, Mental Health, and Cognitive Function of People with Intellectual Disability: A Systematic Review of Randomized Controlled Trials*. Games for Health Journal, 2021. **10**(5): p. 295-313.
32. Varigonda, A.L., J.B. Edgcomb, and B.T. Zima, *The impact of exercise in improving executive function impairments among children and adolescents with adhd, autism spectrum disorder, and fetal alcohol spectrum disorder: A systematic review and meta-analysis*. Revista de Psiquiatria Clinica, 2020. **47**(5): p. 146-156.

33. Woodcock, K.A. and S. Blackwell, *Psychological treatment strategies for challenging behaviours in neurodevelopmental disorders: What lies beyond a purely behavioural approach?* Current Opinion in Psychiatry, 2020. **33**(2): p. 92-109.
34. Yu, Q., et al., *Efficacy of interventions based on applied behavior analysis for autism spectrum disorder: a meta-analysis.* Psychiatry Investig, 2020. **17**(5): p. 432-43.
35. Brooks, R. and K. Bannigan, *Occupational therapy interventions in child and adolescent mental health to increase participation: A mixed methods systematic review.* British Journal of Occupational Therapy, 2021. **84**(8): p. 474-487.
36. Davis, K.S., et al., *Psychoeducational Interventions for Adults With Level 3 Autism Spectrum Disorder: A 50-Year Systematic Review.* Cognitive & Behavioral Neurology, 2019. **32**(3): p. 139-163.
37. Hutchins, N.S., et al., *The Effects of Social Skills Interventions for Students With EBD and ASD: A Single-Case Meta-Analysis.* Behavior Modification, 2020. **44**(5): p. 773-794.
38. McKenzie-Smith, L., *Are narrative therapy groups effective for people with intellectual disabilities? A critical review of the literature.* Tizard Learning Disability Review, 2020. **25**(4): p. 213-222.
39. Muharib, R. and E. Gregori, *A Systematic and Quality Review of Function-Based Interventions for Adults with Intellectual and Developmental Disabilities.* Journal of Developmental & Physical Disabilities, 2021: p. 1-35.
40. Shochet, I.M., et al., *Psychosocial resources developed and trialed for Indigenous people with autism spectrum disorder and their caregivers: a systematic review and catalogue.* International Journal for Equity in Health, 2020. **19**(1): p. 134.
41. Tseng, A., et al., *Social cognitive interventions for adolescents with autism spectrum disorders: A systematic review.* Journal of Affective Disorders, 2020. **274**: p. 199-204.

Tabell 1. Identifierade relevanta systematiska översikter publicerade mellan 2019–2021 fördelade per frågeställning.

Område		Frågeställning	Referens
Effekt	Psykologiska behandlingar	Vilka psykologiska behandlingar har, ensamt eller i kombination med läkemedel för psykiska besvär, effekt för personer (>=12 år) med intellektuell funktionsnedsättning för att förebygga eller behandla psykisk ohälsa?	[1-34]
	Psykosociala insatser	Vilka psykosociala insatser har effekt för personer (>=12 år) med intellektuell funktionsnedsättning för att ge praktiskt och socialt stöd vid psykisk ohälsa, eller förebygga psykisk ohälsa?	[35-41]
Upplevelser och erfarenheter	Psykologiska behandlingar	Vilka upplevelser och erfarenheter har personer med intellektuell funktionsnedsättning (>=12 år) av psykologiska behandlingar som syftar till att förebygga eller behandla psykisk ohälsa?	-
	Psykosociala insatser	Vilka upplevelser och erfarenheter har personer med intellektuell funktionsnedsättning (>=12 år) av psykosociala insatser som syftar till att ge praktiskt och socialt stöd vid psykisk ohälsa eller för att förebygga psykisk ohälsa?	-

Slutsats

Det finns systematiska översikter som omfattar frågeställningarna

- Vilka psykologiska behandlingar har, ensamt eller i kombination med läkemedel för psykiska besvär, effekt för personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning för att förebygga eller behandla psykisk ohälsa?
- Vilka psykosociala insatser har effekt för personer (≥ 12 år) med intellektuell funktionsnedsättning för att ge praktiskt och socialt stöd vid psykisk ohälsa, eller förebygga psykisk ohälsa?

Inga systematiska översikter har identifierats som undersökt upplevelser och erfarenheter som personer med funktionsnedsättning (≥ 12 år) har av sådana psykologiska behandlingar eller psykosociala insatser.

Eftersom litteratursökningen i en förstudie inte är uttömmande kan en mer omfattande litteratursökning identifiera fler systematiska översikter.

De systematiska översikterna är inte granskade när det gäller risken för bias eller tillförlitligheten till resultaten i dem.